

Forfatter: Heiberg, Peter Andreas

Titel: BREV TIL: Heiberg, Ludvig FRA: Heiberg, Peter Andreas (1816-03-03)

Citation: Heiberg, Peter Andreas: "BREV TIL: Heiberg, Ludvig FRA: Heiberg, Peter Andreas (1816-03-03)", i *Breve fra Peter Andreas Heiberg*, C. A. Reitzels Forlag, s. 147.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990119-000-shoot-L0019901190000046.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Peter Andreas Heiberg

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Samme til samme.
Paris 3 Marts 1816.

Kjereste Broder. Jeg vilde være høyst skamfuld over at have ladet henligge saalænge ubesvarede dine to særdeele kjerkomne Skrivelser, den sørste af 8 May 1813, og den sidste af 13 August 1815 med Capitaine Vogt, dersom jeg ikke var forvisset om at den Almindelige Verdens-Historie i disse sidste Aaringer var tilstrækkelig til at forklare dig Grauden til min lange Taushed. Nogle af disse Grunde falde saaledes i Øynene, at du ikke kan have undgaaet at bemærke dem; andre, skjøndt mindre øyensynlige, ere dog af den Beskaffenhed at det ikke vil falde dig vanskeligt at gjette dem, hvorfor jeg ogsaa afholder mig fra at opregne dem, hvilket maaskee ogsaa kunde medføre nogen Uleylighed. Da jeg er forvisset om at det ikke er dig ligegyldigt at vide hvorledes jeg befinder mig, saa vil dette Brev sige dig, at jeg i fysisk Henseende bestandig har været ret vel, endskjøndt jeg vel føler Aarenes Komme, og dernæst at mit Syn svækkes; dog bruger jeg endnu ikke Brillen, og naar mine Venner spørge mig om Aarsagen, svarer jeg: at det er af Forfængelighed; og at jeg endnu vil passere for et ungt Menneske. Hvad min borgerlige Forfatning angaaer, da have, i de seenere Aar, mine Forretninger meget forøget, og mine Indkomster meget formindsket sig. Med det første er jeg ikke utilfreds, saasom jeg i det mindste er langt mere uafhængig, end jeg kunde være i den Tid jeg var subalterne; ¹⁾ og hvad det sidstes. 148 angaaer, da bør jeg ikke beklage mig derover, da jeg maae finde mig i at deele Skjebne med den heele Verden. Det er imidlertid ikke saare lysteligt at tænke paa at flere Opofrelser ville fordres; vil man blot levne mig saa meget, som jeg behøver til et tarveligt Udkomme, skal jeg aldrig beklage mig; men Fremtiden er svanger med flere, maaskee større, Uheld, end de vi hidtil have oplevet. Et privat Uheld for mig er det at mine saa kaldede Venner, hvem jeg havde betroet ikke ubetydelige Summer, Frugten af min Sparsommelighed, bestemt til en Nødskilling i trangere Tider, have havt den Godhed at skille mig derved, uden at levne mig det mindste Haab om at see endog en Deel deraf erstattet. Det gjør mig ondt, at jeg maae nødes til at nævne, iblandt deres Antal, en Landsmand, Herr Kammerjunker Neergaard; dog mane jeg tilføye at den Summa, som han har erobret fra mig, er den mindste. ¹⁾ Men saasom Penge aldrig have havt noget Værd i mine Øyne, som Hensigt, men blot som Middel, saa begriber du lettelig at jeg ikke er utrøstelig over mit Tab.

10*

Jeg seer aldrig nogen Landsmand her. I de seenere År lader det som om de Danske der komme til Paris, ere bange for at gjøre mit Bekjendtskab; og det forstaaer sig af sig selv at jeg ikke søger dem op. Jeg trænger ligesaa lidet til dem, som de til mig, og jeg har iblandt Landets Indfødte en Mængde Venner, der vel kunne holde mig skadesløs for mine Landsmænds Ligegyldighed. Selv Capit. Vogt har jeg aldrig seet; han sendte mig dit Brev og en Visitbillet ved en Tjener; og jeg afleverede min Kontra-Visitbillets. 149 til hans Portner, og dermed var den Sag tilende. Den eeneste Danske, som jeg af og til har nogen Omgang med, er General Walterstorf ¹⁾, men det er kuns paa de offentlige Promenader, thi jeg sætter næsten aldrig min Fod inden hans Dør, hvilket ikke er hans Skyld, da han ofte nok har anmodet mig derom; men jeg har mine gyldige Aarsager for min Vægring. Jeg nægter heller ikke, at jeg, efter alt hvad der er vederfaaret mig, og under de nærværende Omstændigheder, troer at have de allergyldigste Grunde til at ansee mig, snarere som Nordmand, end som Dansk. ²⁾

Ordet Nordmand erindrer mig om hvad jeg for nogle Aar siden skrev dig til angaaende hvad jeg forudsaae vilde inden kort blive Dannemarks Skjebne, i henseende til Norge. ³⁾ Dersom du ikke har forglemt mit lille Postskript, saa vil du befinde at jeg har seet temmelig klart, og at min Spaadom er gaaet i Opfyldelse. Jeg kunde maaskee meddeele dig nye Spaadomme, der upaatvivleligen ville blive lige saa rigtig opfyldte; men du seer at man gjør sig Umage for at bringe Barbariets Tider tilbage, og da ville Spaamænd staae Fare for at blive brændt; og jeg elsker ikke Varmen i saa høj en Grad.

Det er nu tre Aar siden jeg saa en Dansk Avis. Forhen fik jeg dem regelmæssigen; den saa høyst nødvendige Oekonomie forbyder Fortsættelsen af et Abonnement, der dog alligevel kuns fordrede en saare ringe Bekostning. Du vil altsaa letteligen begribe at jeg er aldeles uvidendes. 150 om hvorledes det staaer til i Danmark; thi hvad de offentlige Blade sige, derpaa stoler jeg aldeles ikke. Kuns saameget øyner jeg med temmelig Vished, at den almindelige Elendighed, og med den Sædernes Fordærvelse, har gaaet frem med Kjempeskridt. Dette smerter mig; men paa den anden Side glæder det mig at kunne forsikre dig paa min Ære at Du høyligen bedrager dig, om du troer alt hvad du læser, alt hvad man fortæller dig, om den høye Grad af Sædernes Fordærvelse i Frankrig. Vist nok gjør den Fremgang, og om nogle Aar vil den maaskee komme til den Grad, hvortil man urigtigen forestiller den at være kommen. Jeg kjender Frankrig af 16 Aars Erfaring; du veed at jeg har seet en stor Deel andre Lande i Europa; og jeg forsikrer dig ved alt hvad helligt er, at af alle de Folkeslag som jeg kjender, er den Franske Nation den mindst fordærvede. Det forstaaer sig at jeg undtager de høyere Klasser; Skummet flyder altid oven paa. Denne Sætning kunde maaskee forekomme dig at være et Paradox; imidlertid er jeg i Stand til at bevise dig, saa klart som Solen, at det maae være saaledes, og at det ikke kan være anderledes. Men dertil udfordredes en Afhandling. Jeg stoeler paa at du har nogen Tillid til min Forsikring, der grunder sig paa en stændig Opmærksomhed og paa lagttagelser igjennem en lang Række af Aar.

Heiberg, Peter Andreas, *Breve fra Peter Andreas Heiberg,*

Papiret begynder at mangle, og endnu har jeg ikke spurgt om hvorledes du og din kjere Familie lever. Jeg haaber at du har den Godhed at underrette mig derom, saasnt som din Tid tillader dig det. Det skulde høyligen fornøye mig, at erfare at dine Døttre ere vel gifte, at din Søn gjør god Fremgang ved Akademiet, at du og dins. 151gode Kone samt alle dine leve saa vel som det er mueligt i denne forunderlige Verden. Enhver behagelig Efterretning om dem vil være mig høyst interessant og behagelig. Glem ikke at hilse dem allesammen paa det kjerligste fra mig, og vær selv broderligen hilset fra din hengivne Broder

Heiberg.